

Nr 29.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående fortsätta åtgärder för främjande av sparsamhet bland skolungdomen; given Stockholms slott den 17 januari 1936.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Henning Leo.

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 17 januari 1936.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Departementschefen, statsrådet Leo anför:

Alltsedan år 1928 har riksdagen årligen, efter därom avlåten proposition, lämnat medgivande till att generalpoststyrelsen för främjande av sparsamhet finge intill visst belopp, till en början 50,000 kronor men från och med år 1930 60,000 kronor, av postmedel till skolungdom i riket utdela mindre penningbelopp insatta å motböcker med postsparbanken, dock högst 2 kronor å varje bok. Åren 1931—1935 medgav riksdagen därjämte, att generalpoststyrelsen finge av postmedel använda ett belopp av högst 1,000 kronor för

Bihang till riksdagens protokoll 1936. 1 saml. Nr 29.

åtgärder, som till sitt syfte nära sammanhänge med ifrågavarande skolparverksamhet.

Utdelningen av postsparbanksböcker har skett enligt vissa allmänna riktlinjer, som vid 1928 års riksdag uppdragits för ifrågavarande verksamhet (riksdagens skrivelse nr 207).

I skrivelse den 12 november 1935 har *generalpoststyrelsen* gjort framställning om medgivande att jämväl under år 1936 för enahanda ändamål av postmedel använda 60,000 respektive 1,000 kronor. Styrelsen har därvid beträffande resultatet av omförmälda verksamhet anfört följande:

Den första utdelningen av postsparbanksböcker till skolbarn ägde rum år 1928. De barn, som därvid erhöilo böcker, torde nu i allmänhet hava avslutat sin skolgång i alla händelser inom folkskolan. Postsparbanksböcker hava hittills utdelats endast till folkskolebarn. I det följande hänföras därför till s. k. skolparböcker endast sådana böcker, som utdelats fr. o. m. år 1929. Då utdelningen varje år påbörjas först under höstterminen, och utdelningen på grundval av anslaget för år 1935 ännu icke är avslutad, hava tydligen i stort sett endast de postsparbanksböcker, som utdelats under åren 1929—1934, kunnat användas för barnens egna insättningar av sparmedel. Under dessa år hava utdelats tillhopa 175,000 böcker med ett insatt gåvobelopp av för bok 2 kronor och alltså sammanlagt 350,000 kronor. Böckerna hava av barnen disponerats under högst sex år (1929 års böcker) och lägst ett år (1934 års böcker). Å böckerna i fråga har genom barnens egna besparingar insatts ett belopp, som inklusive räntor beräknas komma att vid utgången av år 1935 uppgå till i runt tal 2,210,000 kronor. Självfallet hava dock även vissa uttagningar av sparmedel ägt rum, varför den vid årets slut på grund av barnens egna besparingar uppkomna behållningen kan beräknas uppgå till omkring 2,025,000 kronor. Det bör vid ett bedömande av detta sparresultat beaktas, att postsparbankens skolsparrörelse till övervägande delen bedrives i landets fattigare delar, där enskilda sparbanker icke finnas eller hittills icke funnit lämpligt bedriva skolsparrörelse. Enligt *generalpoststyrelsens* förmenande måste resultatet av postsparbankens skolparverksamhet anses fullt tillfredsställande, och bör denna verksamhets fortbestånd tryggas genom att medel för utdelning av postsparbanksböcker till skolbarn ställas till styrelsens förfogande även för nästkommande år.

Beträffande användningen av det av 1935 års riksdag medgivna medelsbeloppet av högst 1,000 kronor för åtgärder, som nära sammanhånga med skolparverksamheten, yttrar styrelsen:

Ifrågavarande belopp har, på sätt *generalpoststyrelsen* utvecklat i sin skrivelse den 24 november 1930, vari anslaget i fråga för första gången begärdes, disponerats för bestridande av vissa smärre med skolparverksamhetens utövande förknippade utgifter. Skolsparrörelsen måste bedrivas i intimt kontakt med barnen och skötas på ett sätt, som tillvinner postsparbanken barnens förståelse och sympati. För detta ändamål har postsparbanken bl. a. funnit lämpligt att med anlitande av medel från bankens propagandaanslag tillsammans med en del enskilda sparbanker utdela en barn-tidskrift, »Lyckoslanten». I denna tidskrift, som postsparbanken för sin del utsänder i för närvarande 141,000 exemplar, förekomma bland övrigt innehåll vissa pristävlingar, vari priser utgå i form av insättningar å postsparbanks-

böcker. Härför erforderligt belopp har utgått från nu berörda anslag. Samma har förhållandet varit, när det gällt att utdela mindre premiebelopp till barn, som visat särskilt sparintresse. Anslaget har även anlitats för sådana utgifter, som härrört av att någon postsparbanken tillhörig skol-sparbössä med ineliggande sparmedel förstörts vid eldsolycka e. d. Det har nämligen ansetts angeläget, att barnen ersättas för den förlust, som därigenom åsamkats dem. Även om det för nu berörda ändamål anvisade beloppet av 1,000 kronor ännu icke något år behövt tagas helt i anspråk, synes anledning icke föreligga att ifrågasätta någon minskning av ifrågavarande anslagsbelopp.

Under framhållande av det önskvärda uti att postsparbankens skol-sparverksamhet jämväl under innevarande år finge bedrivas på ungefär samma sätt som hittills, har generalpoststyrelsen hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att styrelsen för fortsatt främjande av sparsamhet finge av postmedel *dels* intill ett belopp av 60,000 kronor och enligt nu gällande huvudgrunder till skolungdom i riket utdela mindre penningbelopp insatta å motböcker med postsparbanken, dock högst två kronor å varje bok, *dels ock* använda ett belopp av högst 1,000 kronor för åtgärder, som till sitt syfte nära sammanhängde med berörda sparverksamhet.

Med anledning av vad generalpoststyrelsen i ärendet anført vill jag tillstyrka, att av riksdagen utverkas det av generalpoststyrelsen begärda bemyndigandet att för fortsättande under år 1936 av ifrågavarande sparverksamhet enligt nu gällande huvudgrunder få av postmedel disponera enahanda belopp som under nästlidet år.

Departements-
chefen.

Jag får således hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att generalpoststyrelsen för fortsatt främjande av sparsamhet må av postmedel *dels* intill ett belopp av 60,000 kronor och enligt nu gällande huvudgrunder till skolungdom i riket utdela mindre penningbelopp insatta å motböcker med postsparbanken, dock högst två kronor å varje bok, *dels ock* använda ett belopp av högst 1,000 kronor för åtgärder, som till sitt syfte nära sammanhänga med berörda skol-sparverksamhet.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:
Fredric Hawerman.